

Uppdatering av vårdhygieniska riktlinjer covid-19 i kommunal vård och omsorg

Nu rekommenderas andningsskydd istället för munskydd vid nära vård av patient med konstaterad eller starkt misstänkt covid-19 som haft symtom kortare tid än en vecka. Detta baseras på en [rekommendation från Arbetsmiljöverket](#). Rekommendationen fokuserar i första hand på arbete i en vårdtagares bostad.

Rekommendationen gäller vid vård, undersökning och behandling av konstaterade fall av covid-19, men även när det finns en stark misstanke (d.v.s. vid typiska symtom och särskilt om det finns en känd exponering inom 14 dagar före symtomdebut). Vid enstaka, kortvariga (<15 min) arbetsmoment nära patient är munskydd klass IIR fortfarande tillräckligt. Vid vård av patient som haft symtom längre än en vecka rekommenderas munskydd klass IIR, som tidigare. Se rutin för fullständiga detaljer: [Covid-19 - särskilt boende/korttidsboende/ordinärt boende](#).

Andningsskydd bedöms teoretiskt kunna utgöra ett förstärkt skydd mot smitta från personer i det tidiga sjukdomsförloppet, inom en vecka då smittsamheten är störst. För att ett andningsskydd ska ha avsedd effekt, måste den som använder det vara väl förtrogen med på- och avtagning samt kunna utföra tillpassningstest av andningsskyddet. [Läs mer här](#) (länk till Smittskydd Värmlands hemsida)

Varför görs detta nu?

Åtgärden är en extra försiktighetsåtgärd i ett läge med stor samhällsspridning och en förväntad ökning av virusvarianter med större spridningsförmåga. Andningsskydd bedöms teoretiskt kunna utgöra ett förstärkt skydd mot smitta från personer i det tidiga sjukdomsförloppet, då smittsamheten är störst, och framförallt i lokaler som saknar ventilation anpassad för smittsamma luftvägsinfektioner.

Har tidigare skyddsutrustning inte varit tillräckligt bra?

Den skyddsutrustning som används är bra. Denna nya rekommendation är en extra försiktighetsåtgärd. Det finns inte klara bevis på att andningsskyddet skyddar bättre men heller ingen anledning att tro att det kan vara sämre.

Finns det forskning som påvisar en mindre risk att drabbas av smitta som personal om man använder andningsskydd?

Det finns inga studier ännu från riktig vård som ställer dessa två mot varandra. Studier på till exempel influensa har inte visat någon tydlig skillnad. Andningsskydd rekommenderas alltså nu vid vård de första 7 dagarna i sjukdomsförloppet som en extra försiktighetsåtgärd.

Förut sa ni att det var en droppsmitta. Menar ni att det är luftburet nu?

Droppsmitta betraktas fortfarande som den viktigaste smittvägen. Det är fortfarande så att covid-19 inte smittar på långa avstånd. Andningsskydd ger skydd mot mycket små vätskedroppar på nära håll, under förutsättning att det används på korrekt sätt.

Det är möjligt att sådana små droppar kan finnas i tillräcklig mängd för att vid inandning orsaka smitta med covid-19, till exempel om man arbetar lång tid nära en patient som nyligen insjuknat i covid-19. Införandet är alltså en försiktighetsåtgärd.